

OKRESNÁ PROKURATÚRA KOŠICE II
Mojmírova 5, 040 46 Košice 1

Číslo: 1 Pv 322/16/8803-3
EEČ: 2-64-455-2016

Košice II 12.12.2016

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**

Trestný čin: trestný čin: úverový podvod podľa § 250a odsek 1 Trestného zákona číslo 140/1961 Zbierky zákonov v znení zákona číslo 183/1999 Zbierky zákonov

Rozhodol: prokurátor Okresnej prokuratúry Košice II

Podľa § 215 odsek 1 písmeno b Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX

miesto narodenia: XXXXX

trvalé bydlisko: XXXXX XXXXX, Slovensko

povolanie: smetiar

väzba: nie

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- trestný čin: úverový podvod podľa § 250a odsek 1 Trestného zákona číslo 140/1961 Zbierky zákonov v znení zákona číslo 183/1999 Zbierky zákonov

štádium: dokonaný trestný čin

forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

v Košiciach, na ul. Spišské námestie č. 3, dňa 26.01.2000, v predajni EL - COM, po predložení falošného potvrdenia zamestnávateľa o výške pracovného príjmu zamestnanca od subjektu XXXXX, s priemerným mesačným príjmom vo výške 8.260,-Sk, kde však nikdy nebol zamestnaný, uzatvoril so spoločnosťou XXXXX úverovú zmluvu č. XXXXX, predmetom ktorej bolo financovanie kúpy televízora zn. Grundig ST 55-801 v celkovej hodnote 12.990,-Sk, ktorú sa zaviazal splatiť v 12 mesačných splátkach po 1.082,-Sk, pričom doposiaľ uhradil len počiatočnú akontáciu vo výške 2.598,-Sk a ďalej úver vôbec nesplácal, čím takto svojim konaním poškodeného XXXXX, ul. XXXXX, XXXXX XXXXX, IČO: XXXXX, uviedol do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru a jeho splácanie a spôsobil mu škodu celkom vo výške 431,- €,

lebo tento skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Odôvodnenie:

Uznesením policajného orgánu Obvodného oddelenia PZ Košice Nad jazerom, sp. zn. XXXXX zo dňa 15.10.2002 bolo podľa § 160 ods. 1 Trestného poriadku č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov začaté trestné stíhanie a súčasne bolo podľa § 163 ods. 1 Trestného poriadku č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov vznesené obvinenie XXXXX pre trestný čin podvodu podľa § 250 ods.1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného v čase spáchania skutku, ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že v Košiciach, na ul. Spišské námestie č. 3, dňa 26.01.2000, v predajni EL - COM, po predložení falošného potvrdenia zamestnávateľa o výške pracovného príjmu zamestnanca od subjektu XXXXX XXXXX, s priemerným mesačným príjmom vo výške 8.260,-Sk, kde však nikdy nebol zamestnaný, uzatvoril so spoločnosťou XXXXX úverovú zmluvu č. XXXXX, predmetom ktorej bolo financovanie kúpy televízora zn. Grundig ST 55-801 v celkovej hodnote 12.990,-Sk, ktorú sa zaviazal splatiť v 12 mesačných splátkach po 1.082,-Sk, pričom doposiaľ uhradil len počiatočnú akontáciu vo výške 2.598,-Sk a ďalej úver vôbec nesplácal, čím taktisto svojím konaním poškodeného XXXXX, ul. XXXXX, XXXXX XXXXX, IČO: XXXXX, uviedol do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru a jeho splácanie a spôsobil mu škodu celkom vo výške 431,- €.

Z hľadiska právnej kvalifikácie v ďalšom konaní je potrebné skutok posudzovať ako trestný čin úverového podvodu podľa § 250a ods.1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného v čase spáchania skutku.

Po skončení vyšetrovania a vyhodnotení skutkového stavu a vo veci zabezpečených listinných dôkazov vyšetrovateľ OR PZ OKP Košice ČVS:ORP-XXXXX podal návrh na podanie obžaloby zo dňa 30.11.2016 na ušlého obvineného XXXXX.

Preskúmaním uvedeného návrhu i celého vyšetrovacieho spisu, najmä s poukázaním na to, že pri posudzovaní otázky, či obvinený XXXXX naplnil pojmové znaky skutkovej podstaty predmetného trestného činu, je nutné vziať do úvahy aj existenciu súkromnoprávneho vzťahu, v ktorom ako účastníci vystupovali obvinený a poškodený, som sa nestotožnil s predmetným návrhom a v rámci prokurátorského dozoru vykonávaného v prípravnom konaní v zmysle ustanovenia § 230 ods. 1 Trestného poriadku som dospel k právnomu záveru na odôvodnenosť zastaviť trestné stíhanie voči ušlému obvinenému XXXXX podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, nakoľko nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Tomuto konštatovaniu zodpovedajú aj výsledky realizovaného vyšetrovania, z ktorých vyplynulo, že konaním obvineného XXXXX nedošlo k naplneniu pojmových znakov skutkovej podstaty trestného činu úverového podvodu podľa § 250a ods.1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného v čase spáchania skutku po stránke objektívnej, nakoľko sa v danom prípade jedná výlučne o občianskoprávny spor, ktorý by mal byť riešený výlučne v konaní o občianskoprávných veciach.

V rámci vyšetrovania boli vypočutí svedkovia XXXXX, XXXXX, XXXXX

a XXXXX, ako aj vo veci boli zabezpečené listinné dôkazy, najmä úverová zmluva s prílohami, ktorými bol preukázaný a ustálený priebeh skutkového deja tak, ako je uvedené vo výrokovej časti uznesenia.

Obvinený XXXXX dňa 04.05.2007 potvrdil, že prostredníctvom spoločnosti XXXXX kúpil na splátky televízor pre jeho známeho, ktorého meno si už vzhľadom na časový odstup nepamätá a nevedel ani, že tento splátky neplatí. V tom čase bol zamestnaný v spoločnosti XXXXX majiteľky XXXXX, kde pracoval ako predavač zeleniny asi 5 mesiacov.

Svedkyňa XXXXX dňa 07.06.2010 k veci uviedla, že v roku 2000 bola konateľkou spoločnosti XXXXX Košice, uvedená spoločnosť však nevykonávala žiadnu obchodnú činnosť a ani za jej pôsobenia nemala žiadnych zamestnancov. Obvinený XXXXX je manžel jej bývalej švagrinej a raz sa jej priznal, že počas návštevy v jej byte na ul. XXXXX v Košiciach našiel jej firemnú pečiatku a opečiatkoval si nejaké listiny ohľadom poskytnutia úveru na nákup spotrebnej elektroniky. Ona zeleninu predávala len ako brigádnik pre inú osobu, keď zostala bez práce. Obvinený klame, keď tvrdí, že ho ona zamestnávala ako predavača zeleniny.

XXXXX, splnomocnený zástupca poškodeného ako referent oddelenia zvláštnych služieb dňa 15.10.2002 uviedol, že obvinenému bola dňa 26.01.2000 na základe predložených dokladov schválená úverová zmluva č. XXXXX, predmetom ktorej bolo financovanie kúpy televízora zn. Grundig ST 55-801 v celkovej hodnote 12.990,-Sk, ktorú sa zaviazal splatiť v 12 mesačných splátkach po 1.082,-Sk. Keďže obvinený splátky nesplácal, bolo vykonané preverovanie v mieste jeho bydliska u matky a aj u zamestnávateľa, kde bolo zistené, že uvedená firma na ul. XXXXX v Košiciach neexistuje a že telefónne číslo uvedené v úverovej zmluve je na súkromný byt na ul. Kaspickej v Košiciach.

Splnomocnený zástupca poškodeného XXXXX dňa 08.07.2010 uviedol, že pravdivosť predložených dokladov sa overuje vizuálne na predmetnej prevádzke splnomocnenej ich spoločnosťou. Predajca, ktorý zmluvu vyhotovil, je povinný preveriť, či sa jedná o osobu, ktorá žiada o úver, či doklady nie sú sfaľované a teda on zodpovedá za správne vypísanie úverovej zmluvy, ktorú elektronickou formou predkladá ich spoločnosti na schválenie. Po nesplácaní úveru sa na základe preverovacieho listu overuje pravdivosť údajov uvedených v zmluve najprv telefonicky a neskôr osobne.

Súčasný splnomocnený zástupca poškodeného XXXXX vo svojej výpovedi zo dňa 18.11.2016 potvrdil, že obvinený doposiaľ neuhradil žiadnu splátku, preto bolo poškodenou spoločnosťou vykonané šetrenie, ktorým bolo zistené, že obvinený predložil falošné potvrdenie zamestnávateľa, čo následne oznámili polícii.

Z úverovej zmluvy č. XXXXX zo dňa 26.01.2000 uzavretej medzi poškodeným spol. XXXXX, ul. XXXXX, XXXXX XXXXX, IČO: XXXXX, ako veriteľom a obvineným XXXXX ako dlžníkom vyplýva, že jej predmetom bolo poskytnutie úveru nakúpu televízora zn. Grundig ST 55-801 v celkovej hodnote 12.990,-Sk, ktorú sa zaviazal splatiť v 12 mesačných splátkach po 1.082,-Sk, pričom uhradil akontáciu vo výške 2.598,-Sk. Ako ďalej zo zmluvy vyplýva obvinený XXXXX uviedol, že od 01.06.1999 je zamestnaný u zamestnávateľa XXXXX, ako skladový robotník s priemerným

mesačným príjmom vo výške 8.260,-Sk.

Trestný čin je protiprávny, ktorého znaky sú uvedené v Trestnom zákone, ak tento zákon neustanovuje inak. Pre naplnenie znakov každého trestného činu sa vyžaduje naplnenie všetkých pojmových znakov skutkovej podstaty, a to objektu a objektívnej stránky, subjektu a subjektívnej stránky ako súhrnu znakov, ktoré charakterizujú určité ľudské správanie ako trestný čin. Všetky tieto znaky tvoria jeden celok a len v prípade ich kumulatívneho naplnenia možno v jednotlivých prípadoch hovoriť o trestnom čine. Absencia čo i len jedného z týchto obligatórnych znakov, ktoré nie sú vždy priamo v zákone výslovne uvedené, spôsobí to, že konkrétne ľudské správanie nie je možné podriaďiť pod zákonnú skutkovú podstatu žiadneho trestného činu uvedenú v osobitnej časti Trestného zákona.

Podľa § 250a ods.1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného v čase spáchania skutku, *kto vyláka od iného úver alebo záruku na úver tým, že ho uvedie do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru alebo na splácanie úveru, a tak mu spôsobí škodu nie malú alebo získa pre seba prospech nie malý, potresce sa odňatím slobody až na tri roky alebo zákazom činnosti, alebo peňažným trestom.*

Pri posudzovaní otázky, či páchatel' naplnil znaky príslušného trestného činu (typicky majetkovej povahy), je nutné vziať do úvahy aj prípadnú existenciu súkromnoprávneho vzťahu, v ktorom ako účastníci vystupovali páchatel' a poškodený a ktorý má význam pre konkrétnu trestnú vec. Pokiaľ ide o súkromnoprávny vzťah, je potrebné totiž trvať na tom, aby na ochranu svojich majetkových záujmov dbali predovšetkým samotní účastníci takéhoto vzťahu. Od týchto účastníkov je nutné požadovať, aby postupovali obozretné a aby dodržali aspoň elementárne zásady opatrnosti, obzvlášť ak sú pre to ľahko dosiahnuteľné prostriedky.

Za situácie, keď poškodený sám svojou zjavnou neopatrnosťou, ktorej sa mohol ľahko vyvarovať, pristúpil k neistej finančnej dispozícii a vynaložil finančné prostriedky, potom sa s dôsledkami tejto neistoty musí vysporiadať taktiež sám a to za použitia prostriedkov súkromného práva. Z hľadiska princípov, na ktorých je založený demokratický štát je neprijateľné, aby trestným postihom jedného účastníka súkromnoprávneho vzťahu bola nahradzovaná nevyhnutná miera opatrnosti druhého účastníka pri ochrane vlastných práv a majetkových záujmov. Trestným postihom nie je možné nahrádzať inštitúty iných právnych odvetví, ktoré sú určené na ochranu majetkových práv a záujmov.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného nemožno posudzovanú trestnú vec hodnotiť inak ako tak, že poškodená spol. XXXXX, ako účastník súkromnoprávneho vzťahu evidentne nedbala na minimálnu mieru zodpovedajúcu ochrane svojich práv a majetkových záujmov, vedome zanedbala mieru opatrnosti, keď si neoverila ľahko dostupné informácie významné pre rozhodnutie o poskytnutí úveru. Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania poškodená spoločnosť pri poskytnutí úveru vychádzala len z dokladov predložených klientom, pričom si žiadnym spôsobom neoverila, či obvinený je zamestnancom tejto spoločnosti. Je pritom nepochybné, že disponuje dostatkom kvalifikovaného personálu a ďalších prostriedkov, aby pri zachovaní potrebnej opatrnosti tieto informácie získala. Navyše ako vyplýva z obchodného registra, poškodený subjekt sa venuje poskytovaniu úverov a pôžičiek nebankovým

spôsobom od 30.03.2001 a preto musí mať dostatok skúsenosti s tým, ako hodnoverne posúdiť platobnú schopnosť žiadateľa o úver a tým predísť, resp. v čo najväčšej miere minimalizovať riziko nesplácania úverov. Poškodená spol. XXXXX tak vedome riskuje, pokiaľ takýmto spôsobom poskytuje úvery pravdepodobne vedená snahou o dosiahnutie, čo najväčšieho objemu obchodov. Potom by však bolo v rozpore s princípmi, na ktorých je založený právny štát, aby trestným postihom jedného účastníka súkromnoprávneho vzťahu bola nahradzovaná nevyhnutná miera opatrnosti druhého účastníka pri ochrane vlastných práv a záujmov. Trestným postihom nie je predsa možné nahradzovať inštitúty iných právnych odvetví určené k ochrane majetkových práv a záujmov.

V tejto súvislosti k znakom základnej skutkovej podstaty trestného činu úverového podvodu je potrebné uviesť, že len uvedenie určitých nepravdivých skutočností nie je možné, samo o sebe, považovať za „uvedenie do omylu“ v zmysle základnej skutkovej podstaty trestného činu, pretože „uvádzanie, či deklarovanie nepravdy“ nič nehovorí o tom, či tieto nepravdivé skutočnosti boli alebo mohli byť aj objektívne spôsobilé oklamať klamanú osobu (ide o posudzovanie spôsobilosti, či nespôsobilosti použitého prostriedku oklamať poškodeného), respektíve, či k oklamaniu poškodeného došlo len preto, že ten celkom (hrubo) zanedbal svoju povinnosť (všeobecnú prevenčnú povinnosť vyplývajúcu z § 415 Občianskeho zákonníka) a zjavne konal bez dodržania určenej miery opatrnosti. V takomto prípade možno hovoriť o tom, že k škode na majetku poškodeného došlo výhradne v príčinnej súvislosti s porušením povinnosti na strane poškodeného, t. j. s porušením obvyklej miery opatrnosti, pretože za jej bežného dodržania by bolo vylúčené oklamanie poškodeného, teda išlo o konanie nespôsobilé uviesť niekoho do omylu a spôsobilým sa stalo len a výlučne vďaka zjavnému porušeniu obvyklej miery opatrnosti zo strany poškodeného.

Trestné konanie nemôže byť prostriedkom na zabezpečenie uplatňovania nárokov z občianskoprávnych vzťahov, takýto postup je zabezpečovaný a garantovaný štátnym donútením v sfére štátnych orgánov, súdov a exekučných úradov.

Úlohou orgánov činných v trestnom konaní nie je viesť dokazovanie na vyriešenie občianskoprávnej zodpovednosti domnelých, či opodstatnených nárokov a nahrádzať iniciatívu subjektov pri uplatňovaní ich nárokov v občianskom súdnom konaní a je neprípustné, aby prostriedky trestného konania boli zneužívané ako prostriedok nátlaku na proti stranu v občianskoprávnom vzťahu, za podmienok absencie Trestným zákonom a Trestným poriadkom vyžadovaných relevantných skutočností.

Na základe uvedeného mám za to, že v predmetnom prípade neboli naplnené všetky pojmové znaky skutkovej podstaty prečinu úverového podvodu, konkrétne znak spočívajúci v uvedení do omylu. Ku škode na majetku poškodeného došlo výlučne z dôvodu zjavného porušenia obvyklej miery opatrnosti, pričom poškodená spoločnosť mohla jednoducho (telefonicky na č. XXXXX) odhaliť nepravdivosť údajov uvádzaných obvineným, avšak za týmto účelom nevykonala žiadnu aktivitu, nakoľko tú vykonala až potom, čo obvinený nesplácal úver.

Podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku *prokurátor zastaví trestné*

stíhanie, ak nie je skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie vecí.

S poukazom na všetky uvedené skutočnosti bolo potrebné rozhodnúť v zmysle výrokovej časti tohto uznesenia a trestné stíhanie podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku proti obv. XXXXX pre trestný čin úverového podvodu podľa § 250a ods.1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného v čase spáchania skutku zastaviť.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

Mgr. Kamil Lehotský
prokurátor